

Telif Hakkıyla Korunan Yazılım Ürününün Yeniden Kullanımı

FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ya da kısaca FSEK, Türkiye'de 5 Aralık 1951 tarihinde kabul edilmiş ve hâlen yürürlükte olan 5846 sayılı kanundur. Resmî Gazete'nin 7981 no.lu sayısında yayımlanarak, 13 Aralık 1951 tarihinde yürürlüğe girdi.

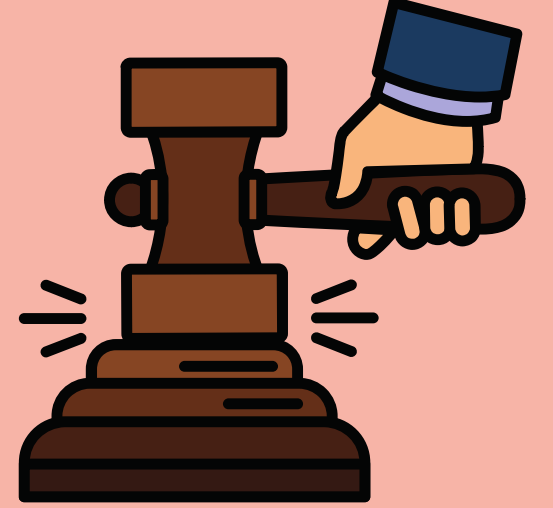
Madde 38 -

Bütün fikir ve sanat eserlerinin, kâr amacı güdülmeksizin şahsen kullanmaya mahsus çoğaltılması mümkündür. Ancak, bu çoğaltma hak sahibinin meşru menfaatlerine haklı bir sebep olmadan zarar veremez ya da eserden normal yararlanmaya aykırı olamaz.

Sözleşmede belirleyici hükümlerinin yokluğu durumunda, hata düzeltme de dahil, bilgisayar programının düşünüldüğü amaca uygun kullanımı için gerekli olduğu durumda, bilgisayar programının onu hukuki yollardan edinen kişi tarafından çoğaltılması ve işlenmesi serbesttir.

Bilgisayar programını yasal yollardan edinen kişinin programı yüklemesi, çalıştırması ve hataları düzeltmesi sözleşme ile önlenemez. Bilgisayar programının kullanımı için gerekli olduğu sürece, bilgisayar programını kullanma hakkına sahip kişinin bir adet yedekleme kopyası yapması sözleşme ile önlenemez.

Bilgisayar programının kullanım hakkına sahip kişinin yapmaya hak kazandığı bilgisayar programının yüklenmesi, görüntülenmesi, çalıştırılması, iletilmesi veya depolanması fiillerini ifa ettiği sırada, bilgisayar programının herhangi bir ögesi altında yatan düşünce ve ilkeleri belirlemek amacı ile, programın işleyişini gözlemlemesi, tetkik etmesi ve sınaması serbesttir.

Madde 72- Bir bilgisayar programının hukuka aykırı olarak çoğaltılmasının önüne geçmek amacıyla oluşturulmuş ilave programları etkisiz kılmaya yönelik program veya teknik donanımları üreten, satışa arz eden, satan veya kişisel kullanım amacı dışında elinde bulunduran kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

16 Kasım 2021 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulan Kanun Teklifi, FSEK'in "2. Koruyucu programları etkisiz kılmaya yönelik hazırlık hareketleri" başlıklı 72. maddesini tamamen değiştirecek bir düzenleme öngörmekteydi. Kanun Teklifi'nin 1. maddesinde yer verilen bu düzenleme ile FSEK'in 72. maddesinin kapsamına tüm eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların dahil edilmesi ve buna paralel olarak ilgili maddede öngörülen cezai sorumluluğun kapsamının da genişletilmesi söz konusuydu. 21 Aralık 2021 tarihinde kabul edilen Kanun Teklifi, 25 Aralık 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Böylelikle, Kanun Teklifi kapsamında FSEK'in 72. maddesinde yapılması öngörülen köklü değişiklikler, 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ("7346 Sayılı Kanun") 1. maddesi uyarınca yürürlüğe girmiştir.

TELİF HAKLARININ İHLALİ

Yazılımlar lisansları satın alınarak kullanılmalıdır. Yazılımın lisansı satın alınmadan halk tabiriyle korsan olarak kullanılması telif hakkını ihlal eden bir durumdur. Eser sahibi ya da telif hakkı sahibi suçun oluşması veya oluşma ihtimalinin olması durumunda savcılığa suç duyurusunda bulunabilmektedir.

Ceza davasında telif haklarının ihlal edildiği iddia edilen eşyalara el konulup inceleme yapılmaktadır. Yapılan inceleme sonucuna göre davanın sonucu şekillenmektedir.

TELİF HAKKI İHLALİ CEZASI NEDİR?

Telif hakkı cezasının failleri lisansı olmayan yazılımı kullanan bilgisayar kullanıcısı ve bu yazılımı izinsiz bir şekilde çoğaltıp temin edenlerdir.

İşlenen suçun boyutuna göre cezalar değişiklik göstermektedir. Ceza olarak hapis cezası verilebileceği gibi para cezası da verilebilir. Hapis cezası 2 yıl ile 6 yıl arasında değişirken para cezası 50.000 TL ile 150.000 TL arasında değişmektedir.

Eğer suç Türk Ticaret Kanunu kapsamında işlenmiş ise bu durumda 1 yıla kadar hapis cezası verilebilmektedir. Markaların korunması hakkındaki kanun hükmündeki kararnameye göre de bu suçu işleyen kimseye ya da kimselere 1 yıl ile 4 yıl arasında hapis cezası verilebilmektedir.

Eğer suç Vergi Usul Kanunu kapsamında vergi kaçakçılığı suçuna sebebiyet veriyorsa bu suçtan dolayı da kişiye veya kişilere ayrıca hapis cezası ya da para cezası verilmesi söz konusu olabilmektedir.

US Donanması vs GmbH

Bitmanagement Software GmbH adlı şirket, donanmayı telif hakkı ihlali yapmakla suçlayarak Donanmaya karşı bir şikâyetle bulundu. ABD Donanması yazılım korsanlığından suçlu bulundu ve 2016'da açılan bir dava için bir yazılım şirketine 154.400 \$ tazminat ödedi.

Mahkeme dosyasında, "Bitmanagement'in önceden bilgisi veya onayı olmadan, Donanma BS Contact Geo'yu yüzbinlerce bilgisayara yükledi. Bitmanagement, yazılımının bu kullanımlarını lisanslamadı veya başka bir şekilde yetkilendirmedi ve Donanma, Bitmanagement yazılımının bu kullanımları için Bitmanagement'den hiçbir zaman icazet almadı." ifadeleri yer aldı.

Mahkeme dosyasına göre, Kennedy'nin ifadesinin güvenilir bulunduğu belirtmiştir ve Kennedy, denklemin Donanma tarafına, daha önce üzerinde anlaşmaya vardıkları şeye ve yazılımın nihayetinde ne amaçla kullanıldığına ve sınırlı miktardaki miktarına baktığını ifade etti. Federal İddialar Mahkemesi, Kennedy'nin vardığı sonucun "adil ve makul" olduğuna karar verdi ve GmbH'ye 154.400 \$ ödenmesine karar verdi.